

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autorka: Michaela Káňová
Název práce: Terestrické exoplanety a jejich vývoj
Studijní program a obor: Fyzika – geofyzika
Rok odevzdání: 2015

Jméno a tituly oponenta: Doc. RNDr. Ondřej Čadek, CSc.
Pracoviště: katedry geofyziky MFF UK
Kontaktní e-mail: oc@karel.troja.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/opponenta:

Práce je motivována pokrokem ve výzkumu exoplanet, u nichž se díky novým projektům a dokonalejším měřicím metodám daří v posledních letech určovat stále více parametrů. Jedním z nich bude snad už v blízké budoucnosti také přibližné rozložení teploty na jejich povrchu, které u planet bez atmosféry může sloužit jako vodítko k lepšímu poznání jejich rotačního pohybu a vnitřní stavby.

Studentka se zabývá dvěma aspekty, které s tímto problémem souvisí. V první části práce studuje spin-orbitální vývoj planety, přičemž kreativně využívá svých znalostí nebeské mechaniky, které načerpala při paralelním studiu astronomie. Tato část je velmi inovativní v tom, že nepoužívá tradiční přístup založený na konstantním fázovém nebo časovém zpoždění, ale při řešení Gaussových poruchových rovnic zahrnuje slapovou deformaci vnitřně konsistentním způsobem na základě řešení viskoelastické deformace metodami mechaniky kontinua. Druhá část práce navazuje na bakalářský projekt diplomantky a zabývá se predikcí povrchové teploty v závislosti na spin-orbitálním vývoji.

Práce je po věcné i formální stránce takřka dokonalá a s výjimkou podkapitoly 1.5.2, která obsahuje zjevně nepřesné výsledky, jí lze sotva něco vytknout. Stylisticky je práce vysoce nadprůměrná a jediné, čeho jsem si povšiml, je jistá terminologická nejednoznačnost (slapový – slapotvorný, expanze – rozvoj apod.). Je nesporné, že v obou částech práce studentka dosáhla originálních výsledků a lze ji jen popřát hodně zdaru při přípravě časopisecké publikace.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

1. V podkapitole 1.5.2 dostává studentka nenulovou disipaci mechanické energie i při excentricitě rovní nule. Předpokládám, že v průběhu své prezentace bude tato část práce komentována a uvedena na pravou míru.
2. V podkapitole 1.4.6 diplomantka píše: „Jelikož se zabýváme planetou, jejíž rotační osa po celou dobu výpočtu nemění svou orientaci, omezíme se pouze na složku (tenzor setrvačnosti, doplnil oponent) J_{zz} “. Zákon zachování hybnosti je v práci řešen v inerciální soustavě, zatímco – pokud tomu dobře rozumím – tenzor setrvačnosti je počítán v soustavě spojené s tělesem. Nakolik je předpoklad neměnnosti J_{zz} omezující, pokud budeme předpokládat, že v tělese dochází k přerozdělování hmoty v důsledku termální konvekce?
3. Osobně by mě zajímalo, zda lze rovnici (1.99) použít také k výpočtu librace planety. Prosím o komentář. (Otázka je mimo soutěž a odpověď na ni má spíš přispět k osvětě oponenta.)

Práci

- doporučuji
 nedoporučuji
uznat jako diplomovou/bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta:

Praha, 30.8.2015